

Удалов О.С. – здобувач ступеня вищої освіти навчально-наукового інституту заочного та дистанційного навчання Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: завідувач кафедри юридичної психології, доктор психологічних наук, доцент **Кудерміна О.І.**

ПРИНЦИПИ ТА ФУНКЦІЇ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФІЛАКТИКИ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ НЕПОВНОЛІТНІХ

«Профілактика» як юридичний термін у широкому розумінні – це складна, об’єктивно обумовлена система керованої діяльності, що закономірно формувалася на конкретному історичному етапі суспільного життя і яка забезпечує науково-теоретичну та практичну реалізацію заходів, спрямованих на запобігання злочинам і злочинності [1, С.61].

Профілактична діяльність базується на таких принципах: 1) законності – дотриманні вимог Конституції України та Законів України усіма, без винятку, суб’єктами профілактики, здійснення тільки тих заходів, які передбачені Законами або підзаконними нормативними актами; 2) гуманізму – всебічний захист прав та свобод громадян під час здійснення профілактичної діяльності; 3) гласності – систематичного висвітлення у статистиці та засобах масової інформації відомостей про профілактику правопорушень; 4) демократизму – участі у профілактиці правопорушень не тільки спеціалізованих суб’єктів, але й усіх інших державних органів та організацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, об’єднань громадян та окремих громадян; 5) науковості – використання форм, методів та засобів профілактичної діяльності, які розроблені та схвалені наукою; 6) диференційованого підходу – врахування як загальних, так

спеціальних особливостей правопорушників та груп правопорушень; 7) плановості та прогнозування – всебічне вивчення та аналіз стану правопорушень, складання та реалізація відповідних програм профілактики адміністративних проступків; 8) взаємодії та координації зусиль суб'єктів профілактики правопорушень; 9) громадського осудження протиправної поведінки; 10) переважання методів переконання – тобто застосування примусових заходів лише після вичерпання всіх інших [2, С. 4-15].

В усю сукупність заходів профілактики правопорушень неповнолітніх входять кілька складових:

- аналітична діяльність органів і служб у справах дітей і спеціальних установ для дітей;

- організаційна діяльність, яка спрямована на усунення причин і умов, що сприяють вчиненню правопорушень неповнолітніми;

- діяльність щодо планування профілактичних заходів. Плани повинні розроблятися з урахуванням особливостей кожного регіону, області, міста, району;

- координаційна діяльність з профілактики правопорушень серед неповнолітніх [3. С.16-17].

Як і будь яка діяльність профілактика адміністративних проступків має свої певні цілі, до яких відноситься:

- обмеження дії негативних соціальних явищ та процесів, які не лежать у сфері адміністративної деліктності, але взаємопов'язані з нею;

- усунення або взагалі нейтралізація причин адміністративних проступків та умов, що їм сприяють;

- нейтралізація негативного впливу мікросередовища особи (сім'ї, школи, вузу, друзів, співробітників і т.д.), які формують антисуспільну установку особи, та оказують вплив на мотивацію її поведінки;

- вплив на особу, яка за своїми морально психологічними якостями здатна вчинити адміністративний проступок ти продовжувати протиправну діяльність.

Засновуючись на цих положеннях профілактична діяльність як система певних заходів характеризується певними функціями, а саме:

1) Ідеологічна функція. В умовах постійного розвитку та вдосконалення методів та форм профілактичної діяльності сама її теорія забезпечує, в першу чергу, загальну ідейну спрямованість такої діяльності. Ця функція є науково-теоретичною основою профілактики адміністративних проступків, визначає загальну орієнтацію профілактичних заходів, ідеологічного обґрунтування цих мір, методів та принципів щодо їх реалізації;

2) Прогностична функція. Ця функція спрямована на вибір найбільш оптимальних шляхів вдосконалення системи профілактики адміністративних проступків. Вона відображається в передбаченні змін соціального механізму профілактичної діяльності, перспектив її подальшого розвитку, прогнозуванні та оцінці стану адміністративної делікатності в Україні;

3) Операційна функція. Вона виражає безпосередній зв'язок між теорією профілактики та практичною діяльністю по профілактиці адміністративних проступків. Сутність цієї функції в тому, що теорія профілактики виступає як наукова база для прийняття конкретних рішень щодо цілей, засобів, методів профілактичної діяльності.

Список використаних джерел

1. Меркулова Ю. В. Запобігання делінквентній поведінці підлітків: психологічний аспект. / Ю. В. Меркулова. – Одеса : ОЮІ ХНУВС, 2007. – 136 с.

2. Голін В. В. Попередження злочинності / В. В. Голін. Конспект лекцій. – Х. : Укр. юрид. академія, 1994. – 40 с

3. Профилактика правонарушений: [учебное пособие] / Сост. Р.В. Шашев. – Казань: Издательство Казанского Университета, 1989 – 124 с.